

Nr wydania
2/2018
czerwiec 2018

Interreg
Polska-Słowacja

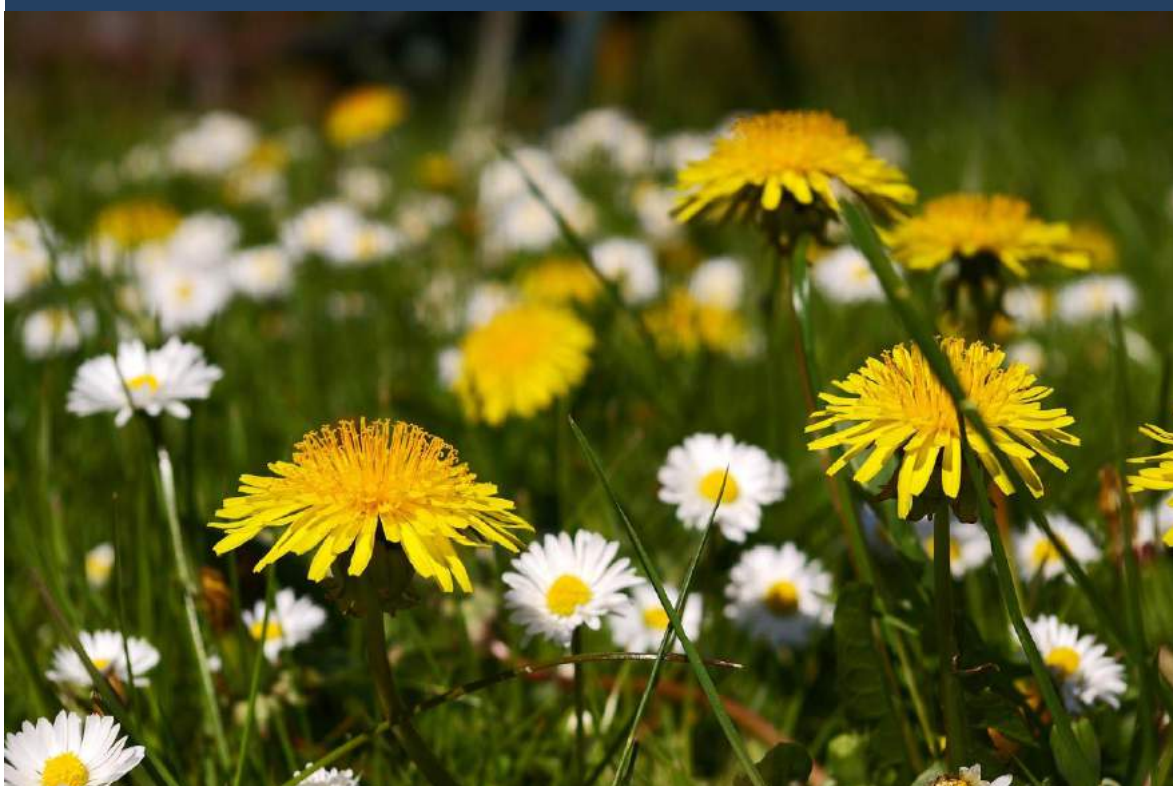

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

NEWSLETTER

STOWARZYSZENIA

EUROREGION KARPACKI POLSKA

MIKROPROJEKTY

WSPARCIE

KULTURA I PRZYRODA

EDUKACJA

WWW.KARPACKI.PL

- **III posiedzenie Komitetu ds. mikroprojektów**
- **Rozstrzygnięcie konkursu na POLSKO-SŁOWACKIE WYDARZENIE ROKU 2017**
- **Mikroprojekty w realizacji - Szlakiem transgranicznych rzemieślników**
- **Mikroprojekty w realizacji - rozwój edukacji transgranicznej**
- **Kolejne mikroprojekty... kolejne szanse**

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Podsumowanie II naboru mikroprojektów

W dniu 16 kwietnia 2018 roku w Preszowie odbyło się III posiedzenie Komitetu ds. mikroprojektów, podczas którego **zatwierdzono do dofinansowania 33 wnioski** (z zaleceniami i rekomendacjami) złożone w ramach II naboru na mikroprojekty w ramach Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020 oś 1 – Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza **na łączną kwotę 2.071.442,80 EUR dofinansowania z EFRR.**

Komitet ds. mikroprojektów podjął także decyzje w sprawie zatwierdzenia harmonogramu naboru wniosków do dofinansowania w roku 2018 wraz z planowaną alokacją, zmian w Podręczniku mikrobeneficjenta i załącznikach, a także zatwierdzenia zmian w mikroprojekcie własnym Stowarzyszenia Euroregion Karpacki Polska pn. CARPATHIA UNESCO.

Spośród zatwierdzonych wniosków 32 mikrobeneficjentów wyraziło gotowość do realizacji mikroprojektów. A wkrótce uroczyste podpisanie umów o dofinansowanie. Wszystkim mikrobeneficjentom gratulujemy. Pierwsze działania już się rozpoczynają. Zachęcamy gorąco do uczestnictwa.

Rozstrzygnięcie konkursu na POLSKO-SŁOWACKIE WYDARZENIE ROKU 2017

Do końca marca można było oddawać głosy w naszym konkursie na **POLSKO-SŁOWACKIE WYDARZENIE ROKU 2017** zrealizowane w ramach mikroprojektów. Walka była zacięta do ostatniego dnia, ale zwycięzca może być tylko jeden. Laureatem naszego konkursu została **Aleja Tańca** - cykl wydarzeń tanecznych organizowanych przez Regionalne Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie we współpracy z partnerem słowackim - Podduklianske osvetové stredisko w Świdniku.

Zwycięzcy jeszcze raz serdecznie gratulujemy, a wszystkim tym, którzy tak aktywnie włączyli się w naszą akcję, lajkowali, komentowali i udostępniali post o konkursie bardzo dziękujemy! Liczymy, że w tym roku będziemy mieć równie dużo powodów do dumy z wydarzeń organizowanych w kolejnych polsko-słowackich mikroprojektach, a kolejne z nich będą się cieszyć również olbrzymią popularnością.

Aleja Tańca to zarówno polsko-słowackie warsztaty taneczne, jak i wielkie widowisko muzyczne, które pokazuje, że taniec stanowi uniwersalny język, przełamuje wszystkie bariery językowe i geograficzne oraz stanowi doskonały środek ekspresji. W niezwykłych układach choreograficznych, w każdym ruchu i geście tancerze starają się opowiedzieć swoją historię i przekazać emocje, bo kochając taniec i żyjąc tańcem wyrażamy siebie. Kontakt zaś z grupami tanecznymi z sąsiedniego kraju i wymiana umiejętności i doświadczeń pozwala na ulepszenie warsztatu tancerzy.

polsko-słowackie
wydarzenie roku
2017

aleja tańca

Mikroprojekty w realizacji - Szlakiem transgranicznych rzemieślników

Partner wiodący: Gmina Miejska Przeworsk

Partner mikroprojektu: Agencja Rozwoju Regionalnego w Świdniku

Tytuł mikroprojektu: Szlakiem transgranicznych rzemieślników

Okres realizacji: 01.06.2017 – 31.05.2018

Dofinansowanie z EFRR: 47 403,48 EUR

Całkowita wartość projektu: 55 768,81 EUR

Projekt realizowany przez Gminę Miejską Przeworsk w partnerstwie z Agencją Rozwoju Regionalnego w Svidniku (Słowacja)

Dziedzictwo kulturowe polsko-słowackiego pogranicza to nie tylko materialne ślady pozostałości dawnych kultur. To również przekazy ustne, tradycje, zwyczaje i umiejętności związane z rzemiosłem tradycyjnym. To wszystko stanowi dziedzictwo kulturowe niematerialne, które stopniowo zaciera się w pamięci nowych pokoleń. Projektem, który ma na celu ochronę takiego dziedzictwa jest mikroprojekt pn. **Szlakiem transgranicznych rzemieślników** realizowany przez Miasto Przeworsk i Agencję Rozwoju Regionalnego w Świdniku. Projekt skupia się na tradycjach tkackich i rzemieślniczych obu miast. Przeworsk od czasu wczesnego średniowiecza słynął jako centrum szeroko pojętego tkactwa oraz płóciennictwa, stanowiącego podstawę ekonomiczną miasta. Również Świdnik był znany z bogatych tradycji i kultury ludowej, szczególnie z pięknych strojów powstałych z lokalnie wytwarzanych tkanin. Poszczególne cechy rzemieślnicze zatrudniały mnóstwo rzemieślników. W Przeworsku w okresie największego rozkwitu tkactwa pracowało ponad 900 rzemieślników w niemal 700 warsztatach. Od kilku lat trwają próby zachowania dziedzictwa poprzez promocję tradycji i powrót do korzeni.

W ramach projektu powstała strona internetowa w trzech wersjach językowych „**Śladami tkaczy**” (sladami.tkaczy.pl) - wirtualny Szlak, który przyczyni się w przyszłości do stworzenia nowego transgranicznego szlaku turystycznego: „Śladami tkaczy” i jego marki, a także „**Domu tkacza**” na terenie skansenu w Przeworsku. Utworzony wirtualny szlak jest doskonałą okazją do zaprezentowania mieszkańcom Przeworska i Świdnika, a także odwiedzającym dziedzictwa kulturowego, tradycji i historii tych obszarów. Dodatkowo temat ten przybliży folder wizerunkowy dostępny również w trzech wersjach językowych. W ramach projektu odbyły się również warsztaty tkackie i farbowania, które stały się okazją do praktycznego zachowania dziedzictwa poprzez poznanie i nabycie umiejętności związanych z tradycyjnym rzemiosłem, zaś dwudniowa impreza „**Majówka utkana słońcem**” w wiosennej atmosferze pozwoliła na podsumowanie efektów projektu, a przede wszystkim na prezentację dziedzictwa wśród mieszkańców i odwiedzających.

Efekty mikroprojektu mamy nadzieję zostaną wzmocnione dzięki realizacji przez obu partnerów wspólnie kolejnego projektu (w ramach drugiego naboru), podczas którego powstanie m.in. koncepcja funkcjonowania **Centrum Tkackiego w Przeworsku**, odbędą się kolejne warsztaty i imprezy. Już dziś serdecznie zapraszamy.

Mikroprojekty w realizacji – rozwój edukacji transgranicznej

Partner wiodący: Powiat Rzeszowski

Partner mikroprojektu: Miasto Świdnik

Tytuł mikroprojektu: Przedsiębiorczość alternatywą zawodowego przygotowania młodzieży

Okres realizacji: 01.09.2017 – 30.04.2018

Dofinansowanie z EFRR: 51 367,50 EUR

Całkowita wartość projektu: 60 432,36 EUR

Realizacja mikroprojektów na polsko-słowackim pograniczu to nie tylko działania w zakresie ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, to również mikroprojekty edukacyjne realizowane w ramach 3 osi priorytetowej "Rozwój edukacji transgranicznej i uczenia się przez całe życie", który ma na celu poprawę jakości transgranicznej edukacji specjalistycznej i zawodowej. Przykładem takiego projektu jest realizowany przez Powiat Rzeszowski i Miasto Świdnik mikroprojekt pn. **Przedsiębiorczość alternatywą zawodowego przygotowania młodzieży.**

W dobie problemów ze znalezieniem zatrudnienia oraz chęcią niezależnienia się od rynku pracy coraz popularniejszym staje się prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Młodzi dostrzegają szanse, jakie niesie wykorzystanie technologii informacyjnej w prowadzeniu własnej firmy. Jednocześnie pragną oni realizować swoje pasje i dzielić się nimi, wykorzystując możliwości Internetu. Nie tylko „płynne” poruszanie się w Internecie, ale także dodatkowe umiejętności, jak tworzenie czy zarządzanie stronami WWW są również coraz bardziej pożądane przez pracodawców. Naprzeciw takim oczekiwaniom wychodzą kursy i szkolenia organizowane w ramach mikroprojektu.

Kurs z zakresu tworzenia i administrowania stronami internetowymi i blogami, a także prowadzenia kont na wybranych platformach handlowych był okazją do zwiększenia umiejętności i zachętą do rozwijania swoich zainteresowań. Ponadto realizowane w Polsce szkolenia z zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej i eksportowej w ramach państw należących do UE oraz realizowane na Słowacji szkolenie z autoprezentacji, komunikacji, samooceny i zarządzania czasem, pozwoliły na nabranie pewności siebie, zdobycie nowych umiejętności i przede wszystkim odwagi w podejmowaniu nowych wyzwań, włącznie z prowadzeniem własnej firmy.

Jednocześnie przeprowadzone wśród młodzieży badania oraz konferencja dla nauczycieli, podczas której zaprezentowano przykłady istniejących systemów edukacyjnych, a także rozwiązań stosowanych w Europie, które łączą oczekiwania rynku pracy z programami kształcenia zawodowego, szczególnie w zakresie IT były doskonałą lekcją dla osób zajmujących się kształceniem młodzieży.

Kolejne mikroprojekty... kolejne szanse

Złożone w ramach II naboru na mikroprojekty wnioski, dotyczące realizacji zadań z 1. osi priorytetowej Programu zakładają różnorodne działania, skierowane na ochronę dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, zarówno tego materialnego, jak i niematerialnego. Należą do nich m.in. działania promocyjne, budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej, tworzenie nowych produktów, również tych wykorzystujących nowoczesne technologie, co wpływa pozytywnie na wzmocnienie atrakcyjności turystycznej regionu, promocję obszaru Karpat, a także na zacieśnienie współpracy polsko-słowackiej.

Zauważalne jest, podobnie jak w I naborze, bardzo duże zainteresowanie powstaniem nowych produktów turystycznych, bazujących na dziedzictwie historyczno-kulturowym polsko-słowackiego pogranicza. Przykładem takiego projektu jest realizowany przez Powiat Jarosławski i Miasto Świdnik mikroprojekt **Twoje miejsca - Twoje dziedzictwo. Ziemia Jarosławska - Svidnik. Budowa nowych transgranicznych produktów turystycznych**, w ramach którego powstaną nowe wirtualne szlaki transgraniczne bazujące na lokalnych atrakcjach i najciekawszych obiektach, a także produktach turystycznych powstałych w oparciu o Markę Karpacką CARPATHIA, tworząc razem rodzaj spakietyzowanej oferty posiadającej wspólny wyróżnik (markę).

Szlak Wielokulturowy prezentujący zabytki związane ze społecznościami wyznaniowymi i etnicznymi żyjącymi na tych terenach, **Szlak Wielkich Wydarzeń Historycznych** - miejsc związanych z historią Europy, w tym Polski i Słowacji, **Szlak Ziemiański** - obejmujący zachowane dwory, pałace i założenia parkowe, **Szlak Kultury Mieszczańskiej** prezentujący unikatowe obiekty miejskie, a także **Szlak Dziedzictwa Zapomnianego** skupiający miejsca powszechnie nieznanne, jak obiekty archeologiczne, cmentarze, kapliczki itp. Wszystkie szlaki połączone wspólnie jako portal internetowy z pewnością stanowią ciekawą ofertę turystyczną dla odwiedzających, ale również będą doskonałą okazją do przypomnienia mieszkańcom ich własnego dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Wykorzystanie e-narzędzi w tworzeniu nowych produktów turystycznych jest coraz popularniejsze. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom turystów, ale przede wszystkim dostrzegając potencjał coraz nowszych e-narzędzi można zauważyć, że w ramach jednego projektu często powstaje kilka e-produktów. Szczególnym przykładem jest projekt **Geocoin nową jakością w turystyce polsko-słowackiego pogranicza** realizowany przez trzech partnerów: Związek Międzygminny "Ziemia Lubaczowska", Obec Holčikovce oraz Gminę Wojaszówka, w ramach którego powstaną aż 4 nowe aplikacje (e-produkty). **Karpacka Gildia, Skarby ziemi lubaczowskiej, Skarb Sobieskiego** czy **Tajemnice Karpat**, to cztery niezwykle gry typu LARP, wykorzystujące questy czy rozszerzoną rzeczywistość, proponujące atrakcyjny sposób zwiedzania, stanowiąc jednocześnie niezwykle formę turystyki i

promocji regionu przy zachowaniu w stanie nienaruszonym dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Wykorzystując coraz popularniejszą turystykę rowerową i potrzeby tego typu turystów, w projektach pojawiają się zadania związane z dostosowaniem odpowiedniej infrastruktury, organizacją wydarzeń związanych z taką formą turystyki, a także tworzeniem nowych narzędzi czy materiałów promocyjnych dostosowanych do tego typu podróżujących. Przekładem projektu łączącego turystykę rowerową wraz z promocją regionu, a także lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego jest mikroprojekt **Podróże między historią a współczesnością** przygotowany przez Gminę Besko oraz słowackie organizacje: Klub wojskowej historii a strzelecki klub Hodošik i Dětská organizácia Fénix. Wykorzystując bogate walory przyrodnicze regionu, jego dziedzictwo kulturowe i historyczne proponują krajoznawczą podróż rowerową śladami historii, kultury i przyrody.

Realizowane projekty to również próby ocalenia zanikającego powoli rzemiosła, tradycji i bogactwa kulturowego. Jednym z nich jest z pewnością koronka klockowa, której tradycja i umiejętność wykonania powoli znika ze świadomości mieszkańców, nie tylko Polski, ale i całej Europy. Centrum koronki klockowej w Polsce od lat pozostaje Gmina Bobowa, której Centrum Kultury i Promocji wraz z słowacką organizacją Soľnobanský čipkářský cech we wspólnym mikroprojekcie pn. **Koronka Klockowa jedną z wizytówek Marki Karpackiej na pograniczu polsko-słowackim** stara się ocalić od zapomnienia tajemnice dawnego wzornictwa, tradycje, a przede wszystkim to unikatowe rzemiosło, znane już od XV wieku.

W nowym naborze nie zapomniano również o projektach proekologicznych. Nowe sposoby ochrony „zielonego” dziedzictwa zaproponowały dwa miasta: Jarosław i Świdnik w projekcie **Dziś to jutro - szanujmy zielone dziedzictwo**. Wykorzystując nieznaną dotychczas na pograniczu formę ochrony przyrody, jaką są ogrody deszczowe i aktywnie promując proekologiczne postawy wpływają na zmniejszenie problemu deficytu wody w przestrzeni miejskiej, a także zwiększenie świadomości publicznej dla zrównoważonego zużycia wody, której zasoby oraz jakość są również elementem dziedzictwa przyrodniczego.

Należy jednocześnie pamiętać, że każdy realizowany mikroprojekt oparty jest na obserwacji trendów w turystyce i jest odpowiedzią na potrzeby konsumentów. W tego typu działaniach pomocą służą różnego rodzaju badania i analizy przeprowadzane od lat przez odpowiednie instytucje. Umiejętna analiza danych może w znacznym stopniu przyczynić się do rozwoju gospodarczego regionu. Wykorzystanie danych statystycznych w rozwoju gospodarczym, a szczególnie w rozwoju turystyki proponują Urzędy Statystyczne z Rzeszowa i Preszowa w mikroprojekcie **Statystyka na rzecz rozwoju potencjału turystycznego i kulturowo-przyrodniczego Karpat**. Planowane w projekcie badania są okazją do analizy potencjału turystycznego i kulturowego regionu poprzez badanie atrakcyjności turystycznej i kulturowo-przyrodniczej pogranicza, m.in. natężenia ruchu na szlakach turystycznych, frekwencji w najważniejszych atrakcjach turystycznych, muzeach, instytucjach kultury, na zorganizowanych imprezach turystycznych i kulturalnych na terenie pogranicza, gospodarki turystycznej, liczby i rodzaju obiektów noclegowych, korzystających z obiektów noclegowych. Wszystkie tego typu dane to szansa na tworzenie długoterminowych strategii rozwoju, ale również kolejnych projektów, mających na celu rozwój społeczno-gospodarczy polsko-słowackiego pogranicza.

KONTAKT

Stowarzyszenie Euroregion Karpacki Polska

Rynek 16

35-064 Rzeszów

tel. / fax 17 852 52 05

e-mail: sekretariat@karpacki.pl

zdjęcia: archiwum SEKP, beneficjentów, pixabay, commons.wikimedia

Zapraszamy na nasz FANPAGE
<https://www.facebook.com/StowarzyszenieEuroregionKarpacki>

